

DOM

afsagt den 10. december 2015 af Vestre Landsrets 6. afdeling (dommerne Hanne Kildal, Jens Hartig Danielsen og Helle Krogager Rasmussen (kst.)) i ankesag

V.L. B-0656-15

[Indklagede]

mod

Advokatnævnet

(advokat Dorthe Horstmann, Viborg)

Retten i Horsens har den 9. oktober 2014 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. BS 150-41/2014).

Procesbevillingsnævnet har den 31. marts 2015 meddelt [indklagede] tilladelse til anke af dommen.

Påstande

For landsretten har appellanten, [indklagede], gentaget sine påstande for byretten.

Indstævnte, Advokatnævnet, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Sagen for landsretten vedrører alene sagsbehandlingen i relation til Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010.

I et brev af 29. november 2010 fra advokatfuldmægtig [A] til Patientforsikringen

fastholdt [A], at der i [klagers] sag skulle udmåles varigt mén på grund af [...].

I en besvarelse heraf oplyste Patientforsikringen i et brev af 9. december 2010, at Patientforsikringen fortsat behandlede spørgsmålet om årsagssammenhæng mellem den anerkendte behandlingsskade og [klagers] [...], og at Patientforsikringen for så vidt angik de øvrige følger af den anerkendte behandlingsskade traf endelig afgørelse vedrørende ménogdtgørelsen den 8. januar 2010, og at denne afgørelse blev tiltrådt af Patientskadeankenævnet den 14. oktober 2010.

I en e-mail af 26. december 2010 til advokatfuldmægtig [A], hvorved [klagers] og [Y's] årsopgørelser for 2009 fremsendes vedhæftet, bemærkede [klager], at indkomsterne i 2009 ikke var reelle i forhold til den indtjening, han og [Y] havde på daværende tidspunkt og fremover.

I et brev af 14. marts 2011 fra advokatfuldmægtig [A] til [klager], anføres bl.a., at Civilstyrelsen efter hans bedste overbevisning ikke ville kunne have nået at træffe afgørelse om fri proces, selvom han havde ansøgt om retshjælp omkring 1. januar 2011, og at han grundet [klagers] og [Y's] økonomiske forhold ikke havde kunnet ansøge inden denne dato.

I en e-mail af 17. marts 2011 til advokatfuldmægtig [A] anførte [klager] bl.a., at der med hensyn til ansøgningstidspunkterne for retshjælp og fri proces ikke havde været noget til hinder for, at ansøgningerne kunne være indgivet umiddelbart før Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010, idet der kunne være brugt lønsedler fra oktober og november 2010.

Forklaringer

Advokat [A] og [klager] har afgivet supplerende forklaring for landsretten.

Advokat [A] har supplerende forklaret, at det ikke er korrekt, at han for

byretten forklarede, at han modtog [klagers] forsikringspolice den 13. december 2010. Den pågældende dag fik han oplyst, i hvilket selskab [klager] var forsikret, og han modtog aldrig [klagers] forsikringspolice. Han har ikke forklaret for byretten, at det tog ham 1 ½ måned at lave ansøgningen om retshjælp. Han fik først i begyndelsen af februar oplyst, at [klager] opfyldte betingelserne, og han søgte allerede om retshjælpsdækning den 14. februar 2011.

Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010 er meget speciel, fordi den er en delafgørelse, der kun tager stilling til nogle af de fremsatte krav vedrørende varigt mén. Hans brev af 29. november 2010 til Patientforsikringen, hvor han fastholdt flere krav vedrørende varigt mén, var ikke udtryk for, at han var ved at forberede en retssag. Han betragtede sagen som fortsat verserende ved Patientforsikringen og ikke endeligt afgjort. Det var først, da han modtog Patientforsikringens brev af 9. december 2010, at han indså, at Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010 var en endelig afgørelse – bortset fra spørgsmålet om [klagers] [...] – og at der ikke var nogen vej uden om en retssag.

Han drøftede første gang økonomien i at føre sagen for domstolene med [klager] i forbindelse med telefonmødet den 17. december 2010. I hans redegørelse af 21. december 2010 bad han om fremsendelse af årsopgørelser for 2009 for både [klager] og [Y] til brug for ansøgningen om fri proces. Det var, da han modtog årsopgørelserne, at han blev klar over, at på det foreliggende grundlag var de økonomiske betingelser for fri proces ikke opfyldt. [Klager] tilkendegav ikke over for ham i januar 2011, at han skulle ansøge om retshjælp, og han havde i øvrigt ikke de nødvendige økonomiske oplysninger for at kunne ansøge om fri proces. Hvis han alligevel havde ansøgt, ville Civilstyrelsen have givet afslag.

Han mener, at han i slutningen af januar modtog lønsedler fra [klager], der viste, at de økonomiske betingelser nu var opfyldt. Herefter sendte han et udkast til stævning til godkendelse hos [klager], og han sendte herefter den 14. februar 2011 ansøgningen om retshjælpsdækning til [Forsikringsselskab X]. Det var ikke korrekt, når [klager] senere i en mail af 17. marts 2011 skrev til ham, at der ikke havde været noget til hinder for, at der kunne være søgt om retshjælp og fri proces umiddelbart efter afgørelsen fra Patientskadeankenævnet den 14. oktober 2010. På det tidspunkt forelå de relevante lønsedler ikke.

Hvis han i øvrigt havde ansøgt om retshjælpsdækning eller fri proces i oktober eller november 2010, ville han have fået afslag med de oplysninger, der forelå på det tidspunkt.

Det har hele vejen igennem været hans indtryk, at [klager] ikke ville betale retshjælpsforsikringens selvrisiko. Det var fordi, at [klager] ikke ville betale selvrisiko, at han ventede til begyndelsen af januar med at søge om retshjælp. Herved optimerede han [klagers] retstilling. Hvis han havde søgt om retshjælp og fået det med selvrisiko, mener han, at han havde overtrådt sin instruks fra [klager].

Der var først efter, at han havde fået afklaret spørgsmålet om retshjælpsdækning, at han kunne søge om fri proces. Hvis han havde søgt om retshjælp og fri proces samtidigt, havde han fået afslag på fri proces, fordi spørgsmålet om retshjælp ikke var afklaret.

Han sendte en kreditnota på 3.500 kr. til [klager] i marts 2011. Han kan ikke huske hvorfor. Hans redegørelse til [klager] den 14. marts 2011 var bl.a. grundet i, at [klager] var frustreret over sagens udfald. Mange af fakturaerne til [klager] blev betalt ud af den erstatning, som [klager] var blevet tilkendt. Andre fakturaer blev betalt af en [V].

Det var ikke hans indtryk, at [klager] var indstillet på at betale for en speciallægeerklæring om, hvorvidt [klager] i forbindelse med behandlingsskaden var påført en psykisk skade.

[Klager] har supplerende forklaret, at det hele tiden lå fast, at han ville gå videre med sagen ved domstolene, hvis Patientforsikringens afgørelse skulle vise sig at være endelig.

Han fik udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i 2009. Siden december 2009 havde han været på ledighedsydelse. [Y] havde siden juni 2009 modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse og havde fra midten af november 2010 arbejdet på [...] med [...]. Hendes lønseddel for december 2010 omfattede både november og december. Lige før jul i 2010 bad [A] ham om hans og [Y's] lønsedler. Han kan ikke huske, hvorfor [Y's] lønseddel for januar først forelå i februar.

Han mener ikke, at [A] har spurgt ham, om han ville betale selvriskoen i forbindelse med retshjælpsforsikringen. Han var indstillet på at betale selvriskoen, og han havde pengene, hvis det blev aktuelt. Hans far [V] støttede ham med betaling af sagens omkostninger. Han synes ikke, at han over for [A] har opstillet grænser for, hvad han økonomisk ville bruge på sagen.

Han var villig til at ofre 10-15.000 kr. på en speciallægeundersøgelse for at få dokumenteret, at hans behandlingsskade havde påført ham en psykisk skade.

Han vil ikke afvise, at han før jul i 2010 talte med [A], men han kan ikke huske, at han bad [A] om redegørelsen af 21. december 2010. Han ved ikke, hvorfor [A] sendte redegørelsen til ham. Den mail, som han den 26. december 2010 sendte til [A], var et svar på [A's] redegørelse.

Da han modtog afslagene på retshjælp og fri proces, og da han samtidig fik at vide, at han måtte påregne at skulle betale sagsomkostninger på 100.000 kr. gange to, havde han ikke lyst til at føre sagerne videre. Det var [Y's] sag, som skulle prøves ved menneskerettighedsdomstolen.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten lægger efter [klagers] forklaring til grund, at han med [indklagedes] daværende advokatfuldmægtig [A] allerede før Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010 forelå, havde aftalt, at der skulle søges om retshjælpsdækning og fri proces, hvis Patientskadeankenævnets afgørelse gik ham i mod. [Klagers] forklaring understøttes af, at han i en e-mail den 22. november 2010 til advokatfuldmægtig [A] henviste til, at der inden retssagen skulle begynde, skulle ansøges om retshjælp og fri proces. Endvidere lægger landsretten til grund, at der i hvert fald i begyndelsen af januar 2011 var mulighed for at fremskaffe den nødvendige dokumentation for, at [klager]

opfyldte de økonomiske betingelser for fri proces. Da advokatfuldmægtig [A] først indgav ansøgning om retshjælpsdækning den 14. februar 2011, tiltræder landsretten, at det er i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, at ansøgningen først blev indgivet på dette tidspunkt.

Det tiltrædes af de af byretten anførte grunde, at der ikke er grundlag for at nedsætte den af Advokatnævnet udmålte bøde.

Da der ikke er grundlag for at ændre byrettens afgørelse om sagsomkostninger, stadfæster landsretten byrettens dom.

Efter sagens udfald sammenholdt med parternes påstande skal [indklagede] betale sagsomkostninger for landsretten til Advokatnævnet med 15.000 kr. Beløbet omfatter udgifter til advokatbistand og er uden moms, da det er oplyst, at Advokatnævnet er momsregistreret. Landsretten har ved fastsættelsen af beløbet lagt vægt på sagens forløb og omfang.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes.

[Indklagede] skal betale sagens omkostninger for landsretten til Advokatnævnet med 15.000 kr.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Hanne Kildal

Jens Hartig Danielsen

Helle Krogager Rasmussen
(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 10. december 2015.

Niels Erik Nielsen

Retssekretær

København, den 18. december 2013

J.nr. 2012-1345 LOV
6. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over [indklagede], [bynavn].

Sagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede], dels som principal for advokatfuldmægtig [A] og dels personligt, har tilsidesat god advokatskik i forbindelse med varetagelsen af [klagers] sag om personskadeerstatning, idet

- advokatfuldmægtig [A] ikke havde sat sig ordentligt ind i sagen,
- advokatfuldmægtig [A] optrådte arrogant over for [klager] og dennes hustru,
- advokatfuldmægtig [A] og senere [indklagede] udviste smøl i forbindelse med indgivelse af ansøgninger om retshjælpsdækning og fri proces og ikke fulgte effektivt op på ansøgningerne.

[Klager] har endvidere klaget over [indklagedes] salær [...].

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 10. januar 2012.

Sagsfremstilling:

[Klager] var i 2002 kommet til skade ved en arbejdsulykke. Sagen om erstatning for denne ulykke indgår ikke i den aktuelle klagesag, men især spørgsmålet om [klagers]

erhvervsevnetab var af betydning ved vurderingen af erhvervsevnetabet i forbindelse med den nu foreliggende sag.

I 2007 fik [klager] foretaget en ERCP-undersøgelse på [Hospital X]. Som følge af komplikationer i forbindelse med undersøgelsen blev [klager] [...] syg og pådrog sig [...]. Hans hustru, [Y], led i forbindelse med mandens sygdom indtægtstab og blev [...] syg [...].

Efter samråd med advokat [B] indgav [klager] anmeldelse til Patientforsikringen.

Ved en afgørelse den 8. januar 2010 anerkendte Patientforsikringen, at [klager] var påført en erstatningsberettigende skade, jf. klage- og erstatningslovens § 20, stk. 1, nr. 4. Man tilkendte [klager] 105.718 kr. i erstatning (4.543 kr. for udgifter og andet tab, 28.875 kr. for svie og smerte og 72.300 kr. for varigt mén på 10 %). Man afslog erstatning for udgifter til sund mad og for [Y's] indkomsttab.

Den 6. april 2010 påklagede advokat [B] på vegne af [klager] Patientforsikringens afgørelse til Patientskadeankenævnet.

Den 1. maj 2010 overtog [Advokatfirma C] ved [indklagede] advokat [B's] advokatvirksomhed. I den forbindelse overtog [Advokatfirma C] også [klagers] patientskadesag, mens arbejdsskadesagen fra 2002 ikke blev overtaget. Advokat [B] fortsatte i første omgang som advokat i [Advokatfirma C]. Hans fuldmægtig, advokatfuldmægtig [A], fortsatte ligeledes.

I et brev den 24. juni 2010 til [klager] skrev [Advokatfirma C] ved advokat [B] og advokatfuldmægtig [A]:

”Vedr.: Patientskadesag.

Det bekræftes hermed, at vi gerne bistår med behandlingen af ovennævnte sag.

Sagen behandles af advokat [B] og advokatfuldmægtig [A]...

...

Da det er en sag mod Patientforsikring og Patientskadeankenævn, vil du selv skulle afholde udgiften til advokatbistand.

Det kan blive nødvendigt at udtage stævning ved retten. I så fald vil jeg repræsentere dig i forhold til modparten og retten...

...

Afregning

Min honorarberegning sker efter et samlet skøn, hvor hensyn tages til

- *sagens særlige omstændigheder, f.eks. dens omfang, økonomiske betydning, hastende karakter, etc.,*
- *sagens kompleksitet eller vanskelighed,*
- *sagens krav til specialviden,*
- *sagens udfald,*
- *det med sagen forbundne ansvar,*
- *sagens genstand,*
- *anvendelse af porto og kopiering,*
- *den anvendte tid, hvorved bemærkes, at timeprisen på jurister er kr. 2.750,00 inkl. moms, og timeprisen på sagsbehandlere er kr. 875,00 inkl. moms. Priserne reguleres årligt.*

Ovenstående pris er baseret på det beskrevne sagsforløb. Såfremt sagens omfang udvides, afregnes dette arbejde efter medgået tid.

Der kan på nuværende tidspunkt ikke opnås fri proces eller retshjælp fra dit forsikringselskab, da sagen endnu ikke er indbragt for retten.

Såfremt sagen skal indbringes for retten, vil jeg undersøge, om du er berettiget til fri proces eller retshjælp fra dit forsikringselskab. Så snart der foreligger en tvist i retshjælpsforsikringens forstand, vil jeg indgive ansøgning om retshjælp på dine vegne... Indtil dækningstilsagn foreligger, skal du selv betale mit honorar.

... ”

Den 4. juli 2010 afregnede advokat [B] over for [klager] for sin bistand forud for virksomhedsoverdragelsen.

[Indklagede] blev den 1. august 2010 principal for advokatfuldmægtig [A], der samtidig overtog behandlingen af [klagers] sag fra advokat [B].

Den 6. august 2010 traf Patientforsikringen ny afgørelse i [klagers] sag, og han blev tilkendt yderligere 69.434 kr. (45.294 kr. for udgifter og andet tab og 24.140 kr. i yderligere svie og smertegodtgørelse). Patientforsikringen skrev, at man var i gang med at indhente yderligere oplysninger om [klagers] [...] og senere ville vende tilbage om dette. Man havde heller ikke endnu taget stilling til, om [klager] var berettiget til erstatning for erhvervsevnetab efter erstatningsansvarsloven, idet man først kunne træffe afgørelse herom, når Arbejdsskadestyrelsen havde truffet endelig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab (i forbindelse med arbejdsskaden fra 2002).

Den 9. september 2010 var [klager] og [Y] til møde med advokatfuldmægtig [A] om sagen. Ifølge [klager] brugte advokatfuldmægtig [A] meget tid på at forklare, at [Y] ikke havde

været berettiget til et beløb, hun havde fået udbetalt af Patientforsikringen for transportudgifter, hvilket [klager] fandt krænkende.

Den 5. oktober 2010 klagede advokatfuldmægtig [A] på vegne af [klager] til Patientskadeankenævnet over Patientforsikringens afgørelse af 6. august 2010, idet han krævede svie- og smertegodtgørelse for yderligere 12 dage. Endvidere fastholdt og udbyggede han den tidligere klage over, at [Y] ikke havde fået nogen erstatning for indtægtstab og for udgifter bl.a. til [...].

Den 14. oktober 2010 afgjorde Patientskadeankenævnet klagerne. Nævnet tiltrådte Patientforsikringens afgørelser af 8. januar og 6. august 2010, idet [klager] dog blev tilkendt yderligere 1.980 kr. i svie- og smertegodtgørelse. Nævnet afslog erstatning for [klagers] udgifter til sund mad og erstatning til [Y], da hun ikke kunne betragtes som direkte skadelidt i relation til klage- og erstatningsloven.

Den 19. oktober 2010 fremkom Arbejdsskadestyrelsen med sin endelige vurdering vedrørende [klagers] arbejdsskade i 2002. Efter vurderingen var [klager] ved skaden blevet tilføjet et erhvervsevnetab på 50 %.

[Klager] og advokatfuldmægtig [A] drøftede herefter betydningen af Arbejdsskadestyrelsens vurdering for erhvervsevnetabet i forbindelse med patientskadesagen.

Den 17. november 2010 sendte advokatfuldmægtig [A] Arbejdsskadestyrelsens vurdering til Patientforsikringen og fremkom i den forbindelse med forskellige synspunkter vedrørende [klagers] erhvervsevnetab som følge af patientskaden.

I en e-mailkorrespondance de følgende dage drøftede [klager] og advokatfuldmægtig [A], om man skulle indhente en psykiatrisk speciallægeerklæring til brug under en retssag. Advokatfuldmægtig [A] mente, at man burde afvente, at Patientforsikringen havde færdigbehandlet [klagers] sag, og Patientskadeankenævnet havde truffet afgørelse. [Klager] mente omvendt, at erklæringen burde indhentes med det samme, og han anførte i e-mail af 22. november 2010, at man inden en retssag formentlig også skulle prøve en ansøgning om fri proces eller retshjælp, som det vel også tog nogen tid at få behandlet.

Den 13. december 2010 sendte [klager] oplysninger om sin retshjælpsforsikring i [Forsikringsselskab Z] til advokatfuldmægtig [A].

Den 21. december 2010 sendte [Advokatfirma C] faktura nr. 1414 på 12.500 kr. inkl. moms til [klager]. Sagsbeskrivelsen lød:

”For delvis bistand i sagen frem til dato, herunder møde og forberedelse af dette her på kontoret med dig og [Y], telefonsamtaler med dig og med Patientforsikringen, udarbejdelse af breve til Patientforsikringen og Patientskadeankenævnet, korrespondance med [pensionselskab], telefoniske drøftelser af Patientskadeankenævnets afgørelse, diverse mailkorrespondancer, udarbejdelse af seneste brev til Patientforsikringen samt telefonsamtale med Patientforsikringen...”

Med fakturaen sendte advokatfuldmægtig [A] en skriftlig redegørelse for sin vurdering af omkostningerne og udsigterne ved en retssag mod Patientskadeankenævnet med henblik på tilkendelse af yderligere godtgørelse til [klager] for varigt mén, erstatning for sine udgifter til sund mad samt ved en separat retssag med henblik på erstatning til [Y]. Advokatfuldmægtig [A] anbefalede en retssag vedrørende [klagers] forhold og anførte, at han ville beregne et salær på 2.500 kr. inkl. moms for at ansøge om retshjælp og fri proces til sagen. Derimod frarådede han en sag om erstatning til [Y], idet dansk ret efter hans og [indklagede]s opfattelse ikke anerkendte erstatning til sådanne afledte skader.

Den 6. januar 2011 traf Patientforsikringen endelig afgørelse i [klagers] sag. [Klager] blev tilkendt 150.400 kr. svarende til et yderligere varigt mén på 20 %. Han fik afslag på erstatning for udgifter til behandling mod barnløshed m.v., yderligere svie- og smertegodtgørelse og erstatning for erhvervsevnetab.

Ifølge [klager] foreslog advokatfuldmægtig [A] ham den 3. februar 2011 at få udfærdiget en psykiatrisk speciallægeerklæring til udredning af et eventuelt psykisk mén til brug i en retssag.

Den 14. februar 2011 skrev advokatfuldmægtig [A] til [Forsikringsselskab Z] og ansøgte på vegne [klager] om retshjælp til en erstatningssag, som denne ville anlægge mod Patientskadeankenævnet vedrørende nævnets afgørelse af 14. oktober 2010 med henblik på tilkendelse af yderligere mén godtgørelse.

Samme dag sendte [Advokatfirma C] faktura nr. [...] på 2.500 kr. inkl. moms til [klager]. Fakturaen var for ”udarbejdelse af ansøgning om fri proces og retshjælp”.

Den 15. februar 2011 var [klager] og [Y] til møde med advokatfuldmægtig [A] om sagens aktuelle stilling.

I en e-mail den 16. februar 2011 til advokatfuldmægtig [A] spurgte [klager], om han kunne vente med at sende "lønsedler" til efter den 1. marts, hvilket advokatfuldmægtigen bekræftede. Advokatnævnet går ud fra, at dette var til brug ved ansøgninger om retshjælp og fri proces.

Den 21. februar 2011 påklagede advokatfuldmægtig [A] på vegne af [klager] Patientforsikringens afgørelse af 6. januar 2011 til Patientskadeankenævnet.

Den 28. februar 2011 ansøgte advokatfuldmægtig [A] på vegne af [klager] Civilstyrelsen om fri proces til retssagen. Ansøgningen var vedlagt [klagers] og hustruens årsopgørelser for 2009 og "aktuelle lønspecifikationer".

Samme dag afslog [Forsikringssselskab Z] ansøgningen om retshjælp, fordi man ikke mente, at [klager] havde rimelig udsigt til at vinde sagen.

Ligeledes den 28. februar 2011 sendte [klager] de seneste "lønsedler" for sig selv og hustruen til advokatfuldmægtig [A].

Den 3. marts 2011 sendte [Advokatfirma C] faktura nr. 1664 på 18.750 kr. inkl. moms til [klager]. Sagsbeskrivelsen lød:

"For min bistand i sagen siden seneste faktura af 21. december 2010 og frem til dato, herunder samtale med Region [...] om udbetaling, korrespondance med [pensionsselskab], gennemgang af ny afgørelse fra Patientforsikringen vedr. fertilitet, udarbejdelse af klage til Patientskadeankenævnet samt korrespondance med dig beregner jeg mig i henhold til den medgåede tid..."

I en e-mail den 9. marts 2011 til advokatfuldmægtig [A] skrev [klager] bl.a.:

"Jeg har informeret flere gange om, at det var ved at være på høje tid at få ansøgt om retshjælp og fri proces. Du har sagt, at dette sagtens kunne vente.

Bl.a. her nedenstående dette skriv har jeg vedlagt en mail fra den 22. november 2010, hvori jeg også gør opmærksom på, at dette snart skal ske.

Hvorfor er der nu ventet, til det er for sent med at søge dette, så jeg ikke ved, om jeg opnår fri proces, inden jeg skal give svar, om jeg går videre med sagen?

Ansaret finder jeg, ligger hos [Advokatfirma C], at dette nu hurtigt bliver afklaret, om jeg opnår fri proces, så jeg kan tage stilling/beslutning inden d. 14. april 2011.

...”

I e-mailen klagede [klager] endvidere over salæret og anførte, at der havde været en del korrespondance, som skyldtes, at advokatfuldmægtig [A] ikke havde sat sig særlig godt ind i sagen, da han overtog den fra advokat [B].

Den 14. april 2011 udløb fristen for at anlægge sag vedrørende Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010.

I et brev den 15. marts 2011 til Patientskadeankenævnet fremkom advokatfuldmægtig [A] med sine bemærkninger i anledning af en indhentet lægelig vurdering af [klager].

Den 17. marts 2011 skrev Civilstyrelsen til [Advokatfirma C] og bad om indsendelse af dokumentation for [klagers] og dennes hustrus indtægter i de sidste 3 måneder.

Den 23. marts 2011 sendte advokatfuldmægtig [A] den ønskede dokumentation til Civilstyrelsen.

Den 1. april 2011 afslog Civilstyrelsen [klagers] ansøgning om fri proces, fordi styrelsen skønnede, at han ikke havde udsigt til at få medhold i sagen.

Den 8. april 2011 påklagede advokatfuldmægtig [A] Civilstyrelsens afgørelse til Procesbevillingsnævnet og anmodede om hastebehandling under hensyn til søgsmålsfristen den 14. april 2011.

Procesbevillingsnævnte meddelte, at man ikke kunne nå at træffe afgørelse inden den 14. april 2011, og i en telefonsamtale den 13. april 2011 mellem [klager] og advokatfuldmægtig [A] blev det aftalt, at sagen skulle afsluttes, da man ikke kunne få et resultat vedrørende fri proces, inden man skulle udtage stævning.

Den 15. og 28. april 2011 krediterede [Advokatfirma C] [klager] i alt 3.500 kr. af faktura nr. 1664 udstedt den 3. marts 2011.

I en afgørelse den 8. juni 2011 stadfæstede Patientskadeankenævnet Patientforsikringens afgørelse af 6. januar 2011.

I et brev af 27. juni 2011 meddelte advokatfuldmægtig [A], at [indklagede] ville overtage sagen, hvis [klager] ønskede at anlægge sag mod Patientskadeankenævnet i anledning af den seneste afgørelse.

[Klager] svarede i en mail af 12. juli 2011, at han ønskede, at der skulle søges om retshjælp og fri proces til at indbringe Patientskadeankenævnets afgørelse for retten, og han spurgte om prisen i den forbindelse.

Advokatfuldmægtig [A] meddelte samme dag, at prisen for ansøgning om retshjælp og fri proces ville være 6.250 kr. inkl. moms.

Stadig den 12. juli 2011 svarede [klager], at han tog imod tilbuddet og bad advokatfuldmægtig [A] om at give [indklagede] besked på at fortsætte i sagen. Han vedhæftede ”lønsedler” for april-juni 2011 til brug for ansøgningerne.

Den 18. juli 2011 ansøgte [indklagede] på vegne af [klager] [Forsikringselskab Z] om retshjælpsdækning til sagen og vedlagde udkast til stævning. Han vedlagde endvidere [klagers] og dennes hustrus årsopgørelser for 2009 og [klagers] aktuelle udbetalingsmeddelelser.

Samme dag sendte [Advokatfirma C] faktura nr. 2399 på 6.250 kr. inkl. moms til [klager]. Fakturaen var for ”ansøgning om retshjælp og fri proces”.

Den 17. august 2011 skrev [Forsikringselskab Z] til [Advokatfirma C]. Det fremgår, at man troede, at sagsanlægget vedrørte Patientskadeankenævnets tidligere afgørelse. [Indklagede] skrev tilbage den 2. september 2011 og rettede misforståelsen, idet han præciserede, at det drejede sig om Patientskadeankenævnets afgørelse af 8. juni 2011.

I et brev den 27. september 2011 skrev [Forsikringselskab Z] til [Advokatfirma C], at man ikke umiddelbart mente at være gjort bekendt med Patientskadeankenævnets afgørelse af 8. juni 2011, som man bad om at få fremsendt.

I et brev den 21. oktober 2011 rykkede [Forsikringselskab Z] [Advokatfirma C] for afgørelsen.

Ifølge [klager] henvendte han sig den 28. oktober 2011 til [Advokatfirma C] for at høre, hvad der var sket, og fik at vide, at der intet var sket ”siden sidst”.

Med en e-mail den 1. november 2011 sendte [Advokatfirma C] kopi af afgørelsen af 8. juni 2011 til [Forsikringselskab Z].

I en e-mail af 3. november 2011 rykkede [Advokatfirma C] [Forsikringselskab Z] for en afgørelse inden 8 dage, idet der var frist for sagsanlæg den 8. december 2011.

[Forsikringselskab Z] svarede den 4. november 2011, at der ikke var modtaget svar på brevet af 21. oktober 2011, og [Advokatfirma C] genfremsendte herefter den 10. november 2011 e-mailen af 1. november 2011.

I et brev den 16. november 2011 afslog [Forsikringselskab Z] at yde retshjælp til sagsanlægget, fordi man ikke mente, at [klager] ville kunne vinde sagen.

Den 22. november 2011 ansøgte [indklagede] på vegne af [klager] Civilstyrelsen om fri proces til retssagen. Han vedlagde udkastet til stævning og [klagers] og hustruens årsopgørelser for 2009. Han anmodede om hastebehandling under hensyn til fristen for sagsanlæg den 8. december 2011.

I en e-mail den 29. november 2011 til [indklagede] skrev [klager], at hvis han ikke kunne opnå fri proces inden fristen den 7. december 2011, skulle [Advokatfirma C] ikke gå videre med stævning i sagen, da det var for risikabelt. Ud fra de oplysninger, han havde fået af [indklagede], var hans chancer for at vinde sagen ca. 10 %, og omkostningerne ville blive for store, hvis han selv skulle betale dem.

I et brev den 5. december 2011 til [Advokatfirma C] bad Civilstyrelsen om at få indsendt [klagers] og hans hustrus årsopgørelser for 2010 samt dokumentation for deres indtægter i de sidste 3 måneder. Det fremgik samtidig, at man ikke kunne nå at behandle ansøgningen inden søgsmålsfristens udløb, og at den almindelige sagsbehandlingstid var 4 måneder fra det tidspunkt, hvor styrelsen modtog de nødvendige oplysninger.

[Klager] skrev i en e-mail den 7. december 2011 til [indklagede], at man skulle slutte sagen, da han ikke kunne få fri proces inden den 8. december 2011.

I et brev den 13. januar 2012 til [Advokatfirma C] afslog Civilstyrelsen at bevillige fri proces, allerede fordi man ikke havde modtaget de ubedte oplysninger.

Ifølge [indklagede]s time-/sagsregnskab er der anvendt i alt 36 timer 45 minutter på [klagers] sag, herunder ansøgningerne om retshjælp og fri proces, svarende til et debiterbart beløb på i alt 43.720, 83 kr. Beløbet må formodes at være ekskl. moms.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

[Klager] har påstået, at [indklagede], dels som principal for advokatfuldmægtig [A] og dels personligt, har tilsidesat god advokatskik som advokat for [klager] i hans sag om personskadeerstatning, idet

- advokatfuldmægtig [A] ikke havde sat sig ordentligt ind i sagen,
- advokatfuldmægtig [A] optrådte arrogant over for [klager] og dennes hustru,
- advokatfuldmægtig [A] og senere [indklagede] smølede med at indgive ansøgninger om retshjælpsdækning og fri proces og ikke fulgte effektivt op på ansøgningerne.

[Klager] har til støtte for sin påstand bl.a. anført, at advokatfuldmægtig [A's] manglende viden om sagen bevirkede, at der var megen korrespondance, som kunne være klaret med ganske lidt.

[Klager] har for så vidt angår ansøgningerne om retshjælpsdækning anført, at advokatfuldmægtig [A], da det blev overvejet at indgive stævning mod Patientskadeankenævnet vedrørende afgørelsen af 14. oktober 2010, burde have igangsat ansøgningerne om såvel retshjælpsdækning som fri proces straks efter den 14. oktober 2010, således at der kunne være taget stilling hertil før den 14. april 2010, hvor fristen for sagsanlæg udløb. Tilsvarende burde [indklagede], da der var tale om at indgive stævning mod Patientskadeankenævnet vedrørende nævnets afgørelse af 8. juni 2011, straks have besvaret [Forsikrings-selskab Z] anmodning om manglende oplysninger, ligesom [indklagede] burde have sørget for, at Civilstyrelsen fik tilsendt tilstrækkelige oplysninger om [klagers] indkomstforhold.

Salærklagen

[...].

Indklagede:

Adfærdsklagen

[Indklagede] har påstået klagen afvist som åbenbart grundløs, subsidiært frifindelse.

[Indklagede] har i den forbindelse anført, at der ikke er begået fejl i forbindelse med behandlingen af sagen, og at det ikke er sagsbehandlingen – men sagens faktiske omstændigheder – der er skyld i sagens resultat.

Særligt vedrørende ansøgningerne om fri proces har [indklagede] anført, at der efter Civilstyrelsens faste praksis og retsplejelovens § 325, stk. 1, ikke meddeles fri proces, før det er endeligt afklaret, om retshjælpsforsikringsselskabet tilkender retshjælp eller ej. [Indklagede] har desuden anført, at han i forbindelse med ansøgningen om fri proces til Civilstyrelsen den 22. november 2011 fremsendte de økonomiske oplysninger, som der blev krævet ved ansøgninger indgivet inden den 1. december 2011.

Salærklagen

[...].

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Som sagen er oplyst, finder Advokatnævnet det ikke godtgjort, at advokatfuldmægtig [A] ikke havde sat sig forsvarligt ind i [klagers] sag, eller at han har optrådt arrogant over for [klager] og dennes hustru, hvorfor [indklagede] som principal for advokatfuldmægtig [A] frifindes for denne del af klagen.

Derimod finder Advokatnævnet, at [indklagede], dels som principal for advokatfuldmægtig [A] og dels personligt, har tilsidesat god advokatskik ved ikke at indgive ansøgninger på [klagers] vegne om retshjælpsdækning og om fri proces hurtigst muligt og ved ikke at have fulgt effektivt op på den seneste ansøgning om retshjælpsdækning.

Advokatnævnet bemærker i den forbindelse, at det normalt vil være vigtigt for klienten, at der tidligst muligt opnås overblik over økonomien i forbindelse med en retssag, hvorfor advokaten har pligt til at indgive eventuelle ansøgninger om retshjælpsdækning og om fri proces snarest efter, at det er blevet klart, at klienten ønsker at anlægge sagen. Om fornødent hører det til advokatens opgave at opfordre til en afklaring.

Det følger af retsplejelovens § 325, stk. 1, at Civilstyrelsen ikke kunne tage stilling til ansøgningen om fri proces, før [Forsikringsselskab Z] havde taget stilling til retshjælpsdækning, hvorfor [indklagede] – selvom ansøgningerne principielt kunne være indgivet parallelt – ikke kan bebrejdes, at han/advokatfuldmægtig [A] lod ansøgningen om fri proces afvente forsikringsselskabets stillingtagen.

For så vidt angår et eventuelt sagsanlæg vedrørende Patientskadeankenævnets afgørelse af 14. oktober 2010 fremgår det ikke præcist, hvornår [klager] besluttede, at sagen skulle anlægges, og beslutningen kan således være truffet efter advokatfuldmægtig [A's] redegørelse af 21. december 2010 om udsigterne ved en retssag. Advokatnævnet finder imidlertid, at det under alle omstændigheder er i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, at ansøgningen om retshjælpsdækning først blev indgivet den 14. februar 2011.

For så vidt angår et eventuelt sagsanlæg vedrørende Patientskadeankenævnets afgørelse af 8. juni 2011 meddelte [klager] den 12. juli 2011, at han ønskede at anlægge sag, hvorefter [indklagede] søgte om retshjælp den 18. juli 2011. Derefter fulgte [indklagede] imidlertid ikke effektivt op på ansøgningen, hvorfor [Forsikringsselskab Z'] afgørelse først forelå den 16. november 2011. Det var herefter urealistisk at tro, at [indklagede] ved den 22. november 2011 at søge Civilstyrelsen om fri proces kunne opnå en afklaring af [klagers] situation, før søgsmålsfristen udløb den 8. december 2011, endsige en afklaring i to instanser.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Salærklagen

[...].

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde på 10.000 kr.

[...].

På nævnets vegne

Elisabeth Mejnertz